

Inleiding

Bij Scouting Nederland willen we onze leden een fysiek en sociaal veilige omgeving bieden. We doen er alles aan om dat te bereiken. Bij gesprekken met nieuwe vrijwilligers is een sociaal veilige omgeving een belangrijk gespreksonderwerp en binnen Scouting Academy besteden we er uitgebreid aandacht aan. Daarnaast hebben we bij Scouting Nederland een [gedragscode](#) en maken we gebruik van de adviezen en werkvormen van het platform [In Veilige Handen](#) van de Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV).

Binnen de maatregelen in de preventieve sfeer is het aanvragen van een **Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)** een belangrijk hulpmiddel. De VOG is niet het wondermiddel om grensoverschrijdend gedrag binnen Scouting te voorkomen, maar zorgt er wel voor dat personen die eerder in de fout zijn gegaan met kinderen, en daardoor bij justitie bekend zijn, niet bij Scouting aan de slag kunnen.

Een VOG aanvragen is verplicht

Bij Scouting Nederland hebben we het aanvragen van een VOG voor alle vrijwilligers (kaderleden, buitengewone leden en plusscouts) verplicht gesteld. In het [huishoudelijk reglement](#) hebben we opgenomen dat je een VOG moet overleggen voordat je als kaderlid, buitengewoon lid of plusscout een functie kunt uitoefenen, ongeacht of je wel of niet direct in aanraking komt met jeugdleden. Dus niet alleen voor leiding, maar ook voor bestuursleden, trainers, organisatoren, materiaalmeesters, vrijwilligers op kampeerterreinen en plusscouts vraag je een VOG aan! Iedere VOG is maximaal drie jaar geldig en moet op tijd vernieuwd worden.

Welke stappen neem je?

Om VOG's voor de vrijwilligers van jouw groep of regio aan te kunnen vragen, doe je eenmalig twee registraties:

1. Registreer jouw groep of regio op [gratisvog.nl](#). Houd hiervoor het Kamer van Koophandel-nummer van jouw groep of regio paraat. Zorg er tevens voor dat je het *preventiebeleid van jouw groep of regio, dat op de website van jouw groep of regio moet staan, als losse download beschikbaar hebt. Hier wordt namelijk om gevraagd wanneer je het registratieformulier op [gratisvog.nl](#) invult.

*Verderop in deze handleiding vind je meer informatie over het opstellen van een preventiebeleid.

2. Vraag een [eHerkenning](#) aan zodat je in een beveiligde omgeving met de overheid kunt communiceren.

Vervolgens kun je aan de slag met het aanvragen van VOG's. Dat doe je als volgt;

1. Zet een VOG-aanvraag klaar voor de vrijwilliger via <https://mijn.justis.nl/vog/vogorganisatie/inloggen.htm>

2. De betreffende vrijwilliger krijgt de VOG thuisgestuurd en laat het fysieke document zien op de groep of regio. Daarna registreer je de VOG in Scouts Online.

NB: Deze handleiding bevat alleen de te doorlopen stappen op hoofdlijnen, dus niet alle specifieke stappen. Omdat er regelmatig wijzigingen zijn in de informatie en de procedures van ketenpartners,

kunnen wij nooit up-to-date zijn. De websites waar je per stap terecht kunt, vind je verderop in deze handleiding.

Avondspreekuur VOG

Kom je er niet uit met (één van) bovenstaande stappen of heb je vragen over het proces rondom de VOG? Stuur dan een e-mail naar onze landelijk coördinator VOG via vog@scouting.nl. Goed om te weten: onze landelijk coördinator houdt maandelijks een avondspreekuur. Data en tijden vind je in onze digitale nieuwsbrief de @-Scout of via onze [Facebookpagina](#).

Aanvragen van een VOG: digitaal of op papier

Hoewel een digitale VOG veel praktischer is, je bespaart namelijk tijd en geld, bestaat er nog steeds de mogelijkheid een VOG op papier aan te vragen. Het aanvraagformulier voor een VOG op papier vul je deels vanuit jouw groep of regio in. Vervolgens vult de vrijwilliger de rest in en levert het in bij de afdeling burgerzaken van de gemeente waar staat ingeschreven. De vrijwilliger moet een geldig identiteitsbewijs tonen en de leges van € 41,35 betalen (2023). De gemeente stuurt de aanvraag door naar het COVOG. Sommige gemeenten brengen geen kosten in rekening als het een aanvraag voor het vrijwilligers- of jeugdwerk betreft of geven hiervoor subsidie. Dat kan bij de betreffende gemeente na worden gevraagd. De kosten voor een papieren aanvraag worden niet door de landelijke overheid of door Scouting Nederland vergoed. Wij adviseren vergoedt regio's en groepen dit ook niet te vergoeden. Als je gebruik wilt maken van de gratis VOG, kan dat alleen via de digitale weg.

Informereren van de vrijwilliger

Voordat je de procedure voor het aanvragen van een VOG in gang zet, is het belangrijk de (potentiële) vrijwilliger te informeren. Dit kun je het beste doen tijdens een persoonlijk gesprek of bijvoorbeeld tijdens een groepsgesprek over een sociaal veilige omgeving. De vrijwilliger is daarna vaak extra gemotiveerd om de VOG aan te vragen.

Als een vrijwilliger al een VOG heeft voor een andere functie binnen Scouting, dan kan er volgens het huishoudelijk reglement volstaan worden met één VOG bij alle organisatieonderdelen. Wel met de nadrukkelijke voorwaarde dat de VOG minimaal aangevraagd wordt voor de screeningopties: Informatie, Geld, Aansturing en Personen.

Hoe registreer ik een aanvraag in SOL?

De VOG-aanvragen en -registraties van jouw scoutinggroep regel je veilig en eenvoudig in Scouts Online. Volg onderstaande stappen voor het toevoegen of registreren van aanvragen en registraties van VOG's:

Toevoegen VOG aanvragen op lokaal/regionaal niveau

- Log in en kies de juiste organisatie (groep of regio)
- Ga naar Tabblad Vrijwilligers van jouw organisatie
- Klik Menu: en vervolgens op regel 'Geen geschikte VOG'
- Klik op betreffend lid
- Klik op 'aanvraag toevoegen' rechts op je scherm
- Selecteer de benodigde functieaspecten (minimaal 1 en 8)
- Check aangeklikte functieaspecten
- Klik op 'voltooien'
- Je krijgt de melding: 'toevoegen aanvraag is gelukt.'
- Log uit of herhaal de stappen als je nog een nieuwe aanvraag wil toevoegen.

Let op! Na bovenstaande stappen ontvangt de betreffende vrijwilliger een automatisch bericht hoe de vrijwilliger verder moet handelen. Je hoeft dus geen apart bericht meer te versturen met verdere uitleg.

Hoe registreer ik een originele VOG in Scouts Online?

Het registreren van een VOG kan gedaan worden door de secretaris, gegevensbeheerder of VOG-beheerder van het organisatieonderdeel waarvoor de VOG is aangevraagd.

1. Log in op www.sol.scouting.nl en kies je juiste rol (secretaris of gegevensbeheer of VOG beheerder in de organisatie waarvoor je de VOG van een vrijwilliger wilt registreren).
2. Ga naar het tabblad Vrijwilligers en kies voor VOG toekennen. Er verschijnt een overzicht van alle vrijwilligers in het organisatieonderdeel die VOG-plichtig zijn.
3. Klik op de naam van de vrijwilliger voor wie je een VOG wilt registreren.
4. De naam, het emailadres en de organisatie waarvoor de VOG wordt aangevraagd verschijnen op het scherm. Vul zelf de overige gegevens in. Bij het screeningsprofiel kies de functieaspecten waarvoor de VOG is afgegeven. Deze staan op de VOG genoemd.
5. Heeft de vrijwilliger een buitenlandse VOG, vink Ja aan. Bij alle functieaspecten wordt vervolgens automatisch een vinkje gezet. Dit wijzig je weer naar de
6. Klik op volgende en bevestig de toekenning.
7. Op het tabblad VOG van de vrijwilligers is de VOG toegevoegd. Let op!

Krijg je bij stap 4 niet de naam van je Scoutingorganisatie in beeld, dan is het betreffende lid nog niet in functie benoemd en moet je dat eerst nog doen.

VOG en de AVG

Een VOG wordt door de overheid gezien als een document waarbij als deze in verkeerde handen valt, een schending van de privacy is. Het is dus belangrijk dat je vertrouwelijk omgaat met de originele VOG, deze controleert op de echtheidskenmerken en na registratie in Scouts online, de VOG terug geeft aan de betreffende vrijwilliger. Het is niet toegestaan om een kopie van de VOG te maken en of het origineel in te nemen. Kijk voor meer informatie ook eens naar ons [privacy beleid](#).

VOG en tijdelijke vrijwilligers

Beschik je naast je vaste vrijwilligers over vrijwilligers die zo af en toe komen helpen: tijdelijke vrijwilligers. Geweldig, koester ze! Belangrijk is dat je binnen je groep en regio goede afspraken maakt over wat je verstaat onder tijdelijke vrijwilligers en dat ook goed vastlegt. Als een tijdelijke vrijwilliger veel vaker komt ondersteunen, kun je de betreffende vrijwilliger beter inschrijven als lid van je groep/regio en een VOG aanvragen.

Geldigheid registratie Gratisvog.nl

Iedere vijf jaar wordt er een check gedaan of jouw groep of regio nog voldoet aan de dan geldende regels omtrent gratis VOG. Bij die (her)controle kan je bijvoorbeeld worden gevraagd een aantal zaken te overleggen die wellicht bij de eerste toekenning nog niet aan de orde waren.

Opzetten preventiebeleid

Is er binnen jouw groep of regio nog geen preventiebeleid opgesteld? Kijk dan eens op gratisvog.nl en lees hoe je gratis gebruik kunt maken van een expertpoule. Je krijgt een expert toegewezen die je, in gemiddeld 15 uur begeleidingstijd, helpt bij het opstellen van een actief en gedegen preventiebeleid. Zodra gereed voeg je het preventiebeleid toe op jouw groeps- of regiowebsite. Richt hier een aparte pagina voor in en geef deze bijvoorbeeld de naam 'Sociale veiligheid'. Hieronder vind je een voorbeeldtekst die je kunt gebruiken op de website van jouw groep of regio.

VOORBEELDTEKST WEBSITE

Sociale veiligheid

Bij <naam groep/regio> vinden we het belangrijk dat onze leden binnen een sociaal veilige omgeving leuke en uitdagende Scoutingactiviteiten kunnen doen. Dit betekent dat onze leden zich beschermd

weten en voelen tegen grensoverschrijdend gedrag in de vereniging. Onder grensoverschrijdend gedrag verstaan we het overschrijden van normen ([gedragscode](#)) en de wet.

Samen met Scouting Nederland werken wij actief mee aan de bescherming van alle leden op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Bewustwording en preventie zijn belangrijke ingrediënten die bijdragen aan een sociaal veilige omgeving.

Gedragscode

De gedragscode geeft grenzen aan in het contact met minderjarigen. Deze code moet door iedereen die een functie binnen <naam groep/regio> vervult, worden nageleefd. Alle vrijwilligers worden bij aanvang van hun vrijwilligerswerk, gewezen op deze gedragscode.

Verklaring Omtrent het Gedrag

Wie denkt aan kinderen, jongeren en Scouting, denkt direct aan spel, plezier en een uitdagend leven. Niemand associeert deze woorden met grensoverschrijdend gedrag. Een verplichte Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) is één van de maatregelen die <naam groep/regio> getroffen heeft om binnen onze vereniging een veilige omgeving te bieden. Het [huishoudelijk reglement](#) van Scouting Nederland biedt voldoende mogelijkheden om bij grensoverschrijdend gedrag en/of het niet overleggen van een VOG, leden te weren en/of uit te schrijven.

Aanstellingsbeleid

Om te zorgen dat de wensen en verwachtingen van (nieuwe) vrijwilliger(s) matchen met de wensen van onze vereniging voeren wij niet alleen intakegesprekken maar hebben we ook, conform het huishoudelijk reglement van Scouting Nederland, afgesproken dat de eerste drie maanden een proefperiode zijn. In die proefperiode zoomen we o.a. in op de inhoudelijke functie, de gedragscode, het huishoudelijk reglement en allerlei trainingen die onze (nieuwe) vrijwilliger kan volgen om zich zo snel als mogelijk onderdeel te voelen van onze organisatie. Als bestuur maken wij gebruik van diverse methodieken die door Scouting Nederland zijn ontwikkeld.

Vertrouwenspersoon

Als er sprake is van een calamiteit, zoals grensoverschrijdend gedrag, een ongeluk of een sterfgeval, staan onze bestuursleden graag voor je klaar. Ook kun je altijd contact opnemen met het team Sociale Veiligheid van Scouting Nederland. Indien nodig besluit dit team of het landelijk opvangteam (LOT) ingeschakeld moet worden. Dit team bestaat uit landelijk vrijwilligers die groepsbesturen adviseren over hoe ze om kunnen gaan met calamiteiten. Deze vrijwilligers zijn ervaren in de hulpverlening en hebben veel ervaring met dit soort situaties. Zij verwijzen Scoutinggroepen indien nodig door naar de juiste instanties.

Het team Sociale Veiligheid is 24 uur te bereiken (na kantoortijden via een bereikbaarheidsdienst) op telefoonnummer 033 - 496 09 11 of via de e-mail: socialeveiligheid@scouting.nl

EINDE VOORBEELDTEKST WEBSITE

Let op!

Gratis VOG zal je niet toelaten tot deze regeling als je op de eigen website, geen documenten en/of inleiding hebt staan over de gedragscode, aanstellingsbeleid en vertrouwens(contact)persoon.

Handhaving VOG-beleid

Als een vrijwilliger verzuimt om zijn of haar VOG in te leveren, kijk dan eens [op onze website bij juridische zaken](#). Hier vind je informatie en contactgegevens als je hulp nodig hebt bij je aanpak.

Meer informatie via partners van Scouting Nederland

[Gratis VOG](#)

[Verklaring Omtrent het Gedrag via Justis](#)

[Aanvraag eHerkenning](#)

[Website digitale aanvraag VOG](#)

[DigiD](#)

[Platform In Veilige Handen](#)

Meer informatie via website Scouting Nederland

[Huishoudelijk reglement Scouting Nederland](#)

[Informatie sociale veiligheid](#)

[Privacy beleid](#)

[Meer informatie over rol leden versus relatie in SOL](#)

Ondanks dat wij proberen de informatie op onze website zo up-to-date mogelijk te houden, kan het voorkomen dat er inmiddels nieuwe regelgeving is afgekondigd. De tekst van de geldende wet- en regelgeving is bepalend. Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend.